

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขาในโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ของโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี มีจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 9 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 322 คน (นักเรียนโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ปีการศึกษา 2554)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ของโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี จำนวน 322 คน ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูป ตามแบบของ เกรจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) จำนวน 175 คน ในระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .05 และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. นำกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้มาจำแนกตามสัดส่วนตามห้องเรียน รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามห้อง

นักเรียน	จำนวนประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 1	34	18
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 2	36	20
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 3	35	19
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 4	37	20
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 5	38	21
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 6	38	21
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 7	35	19
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 8	33	17
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 9	36	20
รวม	322	175

2. เมื่อได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละห้องเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้นำชื่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี กำหนดของแต่ละบุคคลโดยให้เรียงตามลำดับตั้งแต่หมายเลขหนึ่งไปเรื่อยๆ จนถึงหมายเลขสุดท้ายของแต่ละห้อง จากนั้นผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบตามห้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1 การสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสารงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา และตำราที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

1.2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนดโดยพิจารณาถึงรายละเอียดให้ครอบคลุมทั้งวัตถุประสงค์และลักษณะของการวิจัย

1.3 ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจทานและนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน (รายนามปรากฏอยู่ในภาคผนวก ก) ตรวจสอบเพื่อให้ได้ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ และความเหมาะสมของแบบสอบถามเพื่อที่ปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้

1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้

1.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงความเที่ยงตรงแล้วนำไปทดลองใช้ (Tri Out) กับกลุ่มประชากรที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรเป้าหมายมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสฤทธิเดช จันทบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 19) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้ แบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9462

คุณค่าความสำคัญและประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนาได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.7858

พุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขาได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9556

1.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและมีความสมบูรณ์ ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. ลักษณะ โครงสร้างของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล โดยมีข้อสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบไปด้วย เพศ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามที่ใช้วัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา ซึ่งข้อคำถามส่วนนี้ มีจำนวน 16 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ พระพุทธเจ้า จำนวน 5 ข้อ การดำเนินชีวิตตามหลักธรรมจำนวน 5 ข้อ พระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดีและสืบทอด พระพุทธศาสนา จำนวน 6 ข้อ ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 4 ข้อ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน แล้วเกณฑ์การประเมินระดับความรู้พิจารณาจากค่าความถี่ และร้อยละ ของกลุ่ม (แบบอิงกลุ่ม) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 0.70$) หากผู้ตอบแบบสอบถามได้คะแนนน้อยกว่า (\bar{X}) หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา ในระดับน้อย และหากผู้ตอบแบบสอบถามได้คะแนนมากกว่า หรือเท่ากับ (\bar{X}) หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา ในระดับมาก

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้เกี่ยวกับคุณค่า และประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนา

ซึ่งข้อคำถามส่วนนี้ มีจำนวน 19 ข้อกำหนดคะแนนในแต่ละข้อดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยและ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่ม (แบบอิงกลุ่ม) โดยกำหนดระดับการเห็นคุณค่าความสำคัญ ดังนี้

3.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา ในความรู้ระดับ สูง คือ ได้คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.18 - 5.00

3.2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา ในความรู้ระดับน้อย คือ ได้คะแนนน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย 0.00 – 4.17

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบ ไตรสิกขา โดยมีคำถาม พุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา จำนวน 25 ข้อ ไว้ 3 ชั้น คือ ชั้นศีล (ศีลสิกขา) จำนวน 10 ข้อ ชั้นสมาธิ (จิตตสิกขา) จำนวน 10 ข้อ ชั้นปัญญา (ปัญญาสิกขา) จำนวน 5 ข้อ

กำหนดคะแนนในแต่ละข้อดังนี้

5	หมายถึง	มีพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนนและวิเคราะห์ เพื่อทราบระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยและ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่ม (แบบอิงกลุ่ม) โดยกำหนดระดับความพึงพอใจดังนี้

4.1 ความพึงพอใจในระดับมาก คือ ได้คะแนนมากกว่าค่าเฉลี่ยบวกกับค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่ม ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.86 - 5.00

4.2 ความพึงพอใจในระดับปานกลางคือ ได้คะแนนอยู่ระหว่างค่าเฉลี่ยบวกลบกับค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่ม ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.99 - 4.85

4.3 ความพึงพอใจในระดับน้อย คือได้คะแนนน้อยกว่าค่าเฉลี่ยลบกับค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่ม ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.00 - 3.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ประชุมชี้แจง ให้กลุ่มตัวอย่างตามรายชื่อที่สุ่ม ได้จำนวน 175 คน เพื่อทราบถึงความหมายของข้อคำถามแต่ละข้อ หลังจากนั้นจึงแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม แล้วผู้วิจัยเป็นผู้ไปรับแบบสอบถามคืน พร้อมทั้งทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถามทุกชุดในวันเดียวกัน หากแบบสอบถามชุดใดตอบไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ผู้วิจัยจะให้ผู้ตอบแบบสอบถามชุดดังกล่าวตอบเพิ่มเติมให้ครบถ้วนทุกข้อคำถาม แล้วจึงนำแบบสอบถามทุกชุดไปลงรหัสและบันทึกในคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในแบบสอบถามส่วนที่ 1 โดยการหาค่าแจกแจงความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์ ข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ วิชาพระพุทธศาสนา และต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา ที่มีผลต่อ ความพึงพอใจ ของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอน แบบไตรสิกขาในโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ในใบสอบถาม ส่วนที่ 3 และส่วนที่ 4 โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งมีเกณฑ์วัดระดับตัวแปร ตามหลักของเบสต์ (Best, 1983 : 179) โดยพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่า 1.00 – 1.80 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่า 1.81 – 2.60 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่า 2.61 – 3.40 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่า 3.41 – 4.20 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่า 4.21 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

3. ทดสอบความแตกต่าง ระหว่างตัวแปรอิสระซึ่ง ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ วิชาพระพุทธศาสนา และต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา การรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนากับความพึงพอใจของนักเรียน ต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา ในโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี โดยใช้ สถิติเชิงอนุมาน t – test (Independent Samples

Test) หรือ F – test และในกรณีที่พบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จะวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe’)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือคือสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช

(Cronbach’s Coefficient Alpha)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. ค่า t-test (Independent Simple Test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
2. ค่า F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีค่ามากกว่า 2 ค่าขึ้นไป
3. หาค่าความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe’) ในกรณีที่หาค่า F-test

แล้วพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05